

ACHTERGROND WINDPARK

Er was lang scepsis over het windpark op zee Gemini. Als volgend jaar zomer de paartijd van de bruinvissen achter de rug is, kan de bouw van het grootste duurzame energieproject van ons land toch echt beginnen.

Gemini: scepsis overwonnen

John Geijp

GRONINGEN De bouw van het Gemini windpark op zee is een stevige impuls voor de Eemshaven als uitvalsbasis voor de offshore windindustrie en voor de werkgelegenheid. Lange tijd bestond er in Noord-Nederland zorg over het welslagen van het project.

In 2009 wees de regering drie gebieden boven Schiermonnikoog aan als geschikt voor de bouw van drie windparken. Ze dragen de namen van ZeeEnergie (300 Mw), Buitengaats (300 Mw) en Clearcamp (275 Mw). De Nederlandse energiewereld, noordelijke bestuurders en ondernemers waren *not amused* toen het ministerie van Economische Zaken in 2010 het Duitse Bard toestemming gaf turbines te bouwen in ZeeEnergie en Buitengaats en 4,4 miljard euro subsidie voor de exploitatie toezegde. Ze zagen node dat een waarschijnlijk lucratieve investering met een megasubsidie uit de Nederlandse schatkist naar een buitenlandse gegadigde ging en het windpark de regio nauwelijks werk zou opleveren. Ofschoon Bard toezegde zo veel mogelijk Nederlanders bij de bouw en het onderhoud van het project te betrekken, bleef er aarzeling.

Geruchten dat het Bard financieel niet goed ging, werden steeds sterker. Najaar 2011 nam projectontwikkelaar Typhoon Offshore het plan over. Dat nam de scepsis over het project niet weg. Oorzaak: de man achter de onderneming. Deze Dirk Berkhout ging eerder met de groene investeringsmaatschappij Econcern kopje onder. Het gros van de mensen bij Typhoon Offshore werkte eerder bij de failliete onderneming.

Op het moment van de overname had maritiem aannemer Van Oord zich al aan het project verbonden. Het tekende voor de bouw. Die wordt uiteindelijk beduidend anders dan Bard zich had voorgesteld. In 2012 presenteerde Typhoon Offshore een geheel nieuw plan. Het smeedde ZeeEnergie en Buitengaats tot één project met de naam Gemini. Dat ging niet langer uit van 120 molens van Bard met een vermogen van 5 megawatt elk, maar van 150 turbines van Siemens met een vermogen van 4 megawatt. Die ingreep zou, aldus de projectontwikkelaar, de productie 10 procent groter maken dan in de oude opzet.

De projectontwikkelaar toonde nimmer een greintje aarzeling over het welslagen van het project. Daar-

▲ Voor de kust bij Egmond aan Zee, tussen de 10 en 18 kilometer uit de kust, ligt het eerste Nederlandse windmolenpark in zee. Foto ANP/Koen Suyk

mee waren de bedenkingen bij waarnemers niet weg. Dat kwam ook doordat Typhoon Offshore niet over de brug kwam met een bankgarantie die het in december 2011 aan het ministerie van Economische Zaken had moeten overleggen.

Het geloof in Gemini kreeg een impuls toen de Europese Investeringsbank (EIB) januari vorig jaar een lening van 500 miljoen euro toezegde. De EIB komt doorgaans met zo'n toezegging na een zeer kritische toets van het project. Daarop volgden al gauw de berichten dat de financiering in beginsel rond was en wie de geldschieters zijn. Ook de bankgaranties werden gesteld.

Nu alle handtekeningen zijn gezet - de *financial close* - kan op land de productie van kabels en onderdelen van de turbines beginnen. De bouw van Gemini zelf begint in de zomer van 2015. Eerder dat jaar mag niet, omdat de bouwers dan de voorplanting van bruinvissen verstoren.

In 2017 moet Gemini volledig in bedrijf zijn, een jaar later dan economische zaken bij de verstrekking van de subsidie had geëist. Het excuus

voor de vertraging van Typhoon Offshore is steeds geweest dat de projectontwikkeling het oorspronkelijke Bard-plan moest aanpassen en daarvoor ook nieuwe vergunningen moest hebben.

Het ministerie zal van haar sulplesse geen spijt hebben. De bouw van Gemini is van groot belang voor de doelstelling van het rijk om 14 procent duurzame energie in 2020 te halen.